

Original Article

Examining the Relationship between Professional Self-Concept and Emotional Intelligence in Nursing Internship Students: A Cross-Sectional Study

Reyhaneh Askari¹ , Mohammad Yosefian² , Shahla Mohamadirizi^{3*}

Received: 2026.02.03

Revised: 2026.06.02

Accepted: 2026.08.10

1. Department of Nursing, Na.C., Islamic Azad University, Najafabad, Iran. Nursing and Midwifery Sciences Development Research Center, Na.C., Islamic Azad University, Najafabad, Iran
2. Department of Nursing, Na.C., Islamic Azad University, Najafabad, Iran
3. Nursing and midwifery care research center, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

DOI: [10.22034/ethic.2026.2084465.1220](https://doi.org/10.22034/ethic.2026.2084465.1220)

Abstract:

Introduction: Professional self-concept and emotional intelligence are key determinants of clinical competence and professional development among nursing students, particularly during the internship period when they transition to independent clinical practice. This study aimed to investigate the relationship between professional self-concept and emotional intelligence among Final-Year Nursing Internship Students in Isfahan University of Medical Sciences

Methods and Materials: This descriptive-correlational cross-sectional study was conducted during the 2022-2023 academic years on 150 final-year nursing interns at Isfahan University of Medical Sciences. Given the limited study population, a census sampling method was employed. Data were collected using a self-report questionnaire consisting of three sections: demographic characteristics (5 items), the Cowin Professional Self-Concept Questionnaire (36 items in 6 dimensions), and the Schutte Emotional Intelligence Scale (41 items). Following data collection and coding, statistical analysis was performed using SPSS software (version 16). Descriptive statistics (mean, standard deviation, and frequency) and inferential statistics (Pearson correlation coefficient) were used. The significance level was set at 0.05, with a 95 % confidence interval.

Results: The mean age of the students was 21.80 ± 1.80 years, and their mean overall grade point average was 16.20 ± 1.23 . The majority of participants were female (63%), single (89%), and residents of Isfahan (61%). The mean total professional self-concept score was 173.76 ± 19.12 , while the mean emotional intelligence score was 130.40 ± 6.76 . Pearson's correlation analysis demonstrated a statistically significant positive correlation between professional self-concept and emotional intelligence among nursing internship students ($r=0.41$, $p<0.001$).

Conclusion: The findings indicate a significant positive relationship between professional self-concept and emotional intelligence among final-year nursing intern students. Strengthening professional self-concept during the internship period may contribute to improved emotional intelligence and clinical communication skills in nursing students and facilitate their adaptation to clinical practice environments.

Keywords: Professional Self-concept; Emotional Intelligence; Nursing Intern Students; Clinical Education; Nursing Education

Corresponding author Email: mohamadirizi@nm.mui.ac.ir

بررسی ارتباط خودپنداره حرفه‌ای با هوش هیجانی در دانشجویان دوره کارورزی (اینترنشیپ) پرستاری: یک مطالعه مقطعی

ریحانه عسکری^۱، محمد یوسفیان^۲، شهلا محمدی ریزی^{۳*}

۱- گروه پرستاری، مرکز تحقیقات توسعه علوم پرستاری و مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد نجف آباد، نجف آباد، ایران

۲- دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران

۳- استادیار پرستاری، گروه پرستاری مراقبت‌های ویژه، مرکز تحقیقات مراقبت‌های پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

DOI: [10.22034/ethic.2026.2084465.1220](https://doi.org/10.22034/ethic.2026.2084465.1220)

چکیده:

مقدمه: خودپنداره حرفه‌ای و هوش هیجانی از عوامل کلیدی مؤثر بر شایستگی بالینی و رشد حرفه‌ای دانشجویان پرستاری به شمار می‌روند، به‌ویژه در دوره اینترنشیپ که دانشجویان در حال گذار به ایفای نقش مستقل حرفه‌ای در محیط‌های بالینی هستند. این مطالعه با هدف بررسی ارتباط بین خودپنداره حرفه‌ای و هوش هیجانی در دانشجویان اینترنشیپ سال آخر پرستاری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام شد.

روش کار: این مطالعه مقطعی از نوع توصیفی-همبستگی در دو سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بر روی ۱۵۰ دانشجوی اینترنشیپ پرستاری سال آخر دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام شد. با توجه به محدود بودن جامعه پژوهش، نمونه‌گیری به روش سرشماری انجام گرفت. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه خودگزارشی مشتمل بر سه بخش شامل مشخصات دموگرافیک (۵ آیتم)، پرسشنامه خودپنداره پرستاری کوین (۳۶ گویه در ۶ بعد) و پرسشنامه هوش هیجانی شات (۴۱ آیتم) جمع‌آوری شد. پس از جمع‌آوری و کدگذاری داده‌ها، تجزیه و تحلیل آماری با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ انجام شد. برای تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (میانگین، انحراف معیار و فراوانی) و آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون) استفاده شد. سطح معنی‌داری ۰/۰۵ و فاصله اطمینان ۰/۹۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد میانگین سنی دانشجویان $21/80 \pm 1/80$ سال و میانگین معدل کل آن‌ها $16/20 \pm 1/23$ بود. اکثریت شرکت‌کنندگان زن (۶۳٪)، مجرد (۸۹٪) و ساکن شهر اصفهان (۶۱٪) بودند. میانگین نمره کل خودپنداره حرفه‌ای $173/76 \pm 19/12$ و میانگین نمره هوش هیجانی $130/40 \pm 6/76$ به دست آمد. نتایج آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که بین خودپنداره حرفه‌ای و هوش هیجانی دانشجویان اینترنشیپ پرستاری، رابطه مثبت و معنی‌داری وجود داشت ($P=0/001-r=0/41$).

نتیجه‌گیری: یافته‌های این مطالعه نشان داد که بین خودپنداره حرفه‌ای و هوش هیجانی در دانشجویان اینترنشیپ سال آخر پرستاری رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. تقویت خودپنداره حرفه‌ای در دوره اینترنشیپ می‌تواند به ارتقای هوش هیجانی، بهبود مهارت‌های ارتباطی بالینی و تسهیل سازگاری دانشجویان با محیط‌های بالینی کمک کند.

واژگان کلیدی: خودپنداره حرفه‌ای، هوش هیجانی، دانشجویان اینترنشیپ پرستاری، آموزش بالینی، آموزش پرستاری

* نویسنده مسئول، نشانی: استادیار پرستاری، گروه پرستاری مراقبت‌های ویژه، مرکز تحقیقات مراقبت‌های پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.
تلفن تماس:

پست الکترونیک: mohamadirizi@nm.mui.ac.ir

مقدمه

یکی از عوامل مهم مؤثر بر عملکرد (۱) و رفتار حرفه‌ای (۲، ۳). دانشجویان پرستاری، خودپنداره حرفه‌ای آنان است (۴). خودپنداره حرفه‌ای به ارزیابی فرد از توانمندی‌ها، قابلیت‌ها و اعتمادبه‌نفس خود در نقش حرفه‌ای اشاره دارد و نقش مهمی در افزایش رضایت شغلی، انگیزش و ارائه مراقبت با کیفیت توسط دانشجویان پرستاری ایفا می‌کند (۵-۷). شکل‌گیری خودپنداره حرفه‌ای در دانشجویان پرستاری مستلزم ارزیابی و تحلیل آگاهانه مهارت‌ها، عملکرد و باورهای حرفه‌ای آنان است (۸). این فرایند به دانشجویان کمک می‌کند درک عمیق‌تری از نقاط قوت و ضعف خود در حرفه پرستاری به دست آورند و برای رشد و بهبود حرفه‌ای برنامه‌ریزی کنند (۹).

یافته‌های پژوهش‌ها نشان می‌دهد خودپنداره حرفه‌ای مثبت در دانشجویان پرستاری موجب تقویت هویت حرفه‌ای، اعتمادبه‌نفس و ارزش‌های حرفه‌ای آنان شده و در نهایت به بهبود عملکرد بالینی و مهارت‌های پرستاری منجر می‌شود. تقویت خودپنداره حرفه‌ای همچنین به دانشجویان کمک می‌کند با اطمینان و خودآگاهی بیشتری در محیط‌های بالینی حضور یابند و به‌عنوان پرستارانی توانمند و متعهد به سلامت بیماران فعالیت کنند. با این‌حال، دانشجویان پرستاری در طول آموزش بالینی با چالش‌های متعددی مواجه هستند که می‌تواند منجر به تضعیف اعتمادبه‌نفس و خودپنداره حرفه‌ای آنان شود؛ از جمله استرس ناشی از مراقبت از بیماران، ترس از بروز خطاهای بالینی، مواجهه با شرایط بحرانی و پیچیده درمانی، مسئولیت‌پذیری حرفه‌ای، محدودیت تجربه در برخی مهارت‌های بالینی، شکاف بین آموزش نظری و عملی و دشواری تعامل مؤثر با بیماران و اعضای تیم درمان (۱۰، ۱۱). همچنین حجم بالای انتظارات آموزشی و حرفه‌ای، فشارهای محیط بالینی (۱۱) و فرصت‌های محدود برای کسب تجربه مستقل می‌تواند بر رشد حرفه‌ای و شکل‌گیری خودپنداره حرفه‌ای دانشجویان تأثیرگذار باشد (۱۲، ۱۳).

هوش هیجانی به‌عنوان یکی از عوامل مؤثر بر عملکرد دانشجویان در محیط‌های بالینی پرتنش شناخته می‌شود (۱۴). هوش هیجانی به‌عنوان مهارتی اساسی برای مدیریت استرس و هیجانات در شرایط دشوار، نقش مهمی در توانمندی‌های حرفه‌ای دانشجویان پرستاری ایفا می‌کند. محیط‌های آموزشی و بالینی پرستاری به دلیل مواجهه مداوم با بیماران، مسئولیت‌های مراقبتی و موقعیت‌های تنش‌زا، نیازمند توانایی بالایی مدیریت هیجانات و سازگاری روان‌شناختی هستند (۱۵). زوهرش‌ها نشان می‌دهد هوش هیجانی به دانشجویان کمک می‌کند تا با هیجانات منفی مانند استرس، اضطراب و فشارهای روانی مرتبط با محیط‌های بالینی به‌طور مؤثرتری مقابله کنند (۱۶).

دانشجویانی که از سطح بالاتری از هوش هیجانی برخوردارند، توانایی بیشتری در مدیریت فشارها و چالش‌ها دارند، در موقعیت‌های بحرانی تصمیم‌گیری مناسب‌تری انجام می‌دهند و مراقبت مؤثرتری از بیماران ارائه می‌کنند (۱۶، ۱۷). علاوه بر این، هوش هیجانی موجب بهبود مهارت‌های ارتباطی دانشجویان پرستاری با بیماران و اعضای تیم درمان می‌شود و آنان را قادر می‌سازد با بیماران همدلی کرده و نیازهای هیجانی آنان را بهتر درک کنند. در محیط‌های بالینی که دانشجویان با شرایط پیچیده درمانی، تصمیم‌گیری‌های حساس و تعاملات حرفه‌ای متعدد روبه‌رو هستند، هوش هیجانی می‌تواند نقش مهمی در کنترل هیجانات، افزایش سازگاری و بهبود عملکرد حرفه‌ای آنان ایفا کند. به‌طور کلی، هوش هیجانی و خودپنداره حرفه‌ای دو عامل مهم و مرتبط با یکدیگر هستند که تأثیر قابل توجهی بر دانشجویان پرستاری دارند. بررسی این دو مفهوم می‌تواند نقش مهمی در رشد حرفه‌ای و فردی دانشجویان پرستاری ایفا کند. بنابراین، این مطالعه با هدف بررسی رابطه بین خودپنداره حرفه‌ای و هوش هیجانی در دانشجویان اینترنشیپ پرستاری سال آخر دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام شد.

روش کار

این مطالعه مقطعی از نوع توصیفی-همبستگی در دو سال تحصیلی ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ بر روی دانشجویان اینترنشیپ سال آخر پرستاری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام شد. با توجه به محدود بودن جامعه پژوهش، تمامی دانشجویان واجد شرایط به روش سرشماری وارد مطالعه شدند. در طول دوره اجرای پژوهش، ۱۶۰ دانشجوی اینترنشیپ سال آخر واجد شرایط شناسایی شدند. پس از ارائه توضیحات لازم درباره اهداف پژوهش و اخذ رضایت آگاهانه، لینک پرسشنامه‌های آنلاین در اختیار دانشجویان قرار گرفت و جمع‌آوری داده‌ها به‌صورت مستمر در طی دو سال تحصیلی ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۲ انجام شد. از مجموع افراد واجد شرایط، ۳ نفر از شرکت در پژوهش امتناع کردند و ۷ پرسشنامه نیز به دلیل ناقص بودن پاسخ‌ها از تحلیل حذف شد. در نهایت، داده‌های ۱۵۰ دانشجو وارد تحلیل آماری گردید.

معیارهای ورود به مطالعه شامل رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش، قبولی در آزمون پیش‌کارورزی و گذراندن حداقل ۲۰ شیفت کارآموزی پرستاری بود. عدم تکمیل دوره کارآموزی یا ناقص بودن پرسشنامه‌ها از جمله معیارهای خروج بود.

پس از اخذ مجوز از کمیته اخلاق دانشگاه و دریافت معرفی‌نامه از دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، پژوهشگر با حضور در دانشکده پرستاری و مامایی، اهداف و مراحل مطالعه را برای دانشجویان

این پرسشنامه نسخه بازنگری شده مقیاس هوش هیجانی شات است که شامل ۴۱ گویه و بر اساس مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت از «کاملاً مخالفم» (۱) تا «کاملاً موافقم» (۵) نمره‌گذاری می‌شود. دامنه نمرات کل از ۴۱ تا ۲۰۵ است و نمره بالاتر نشان‌دهنده سطح بالاتر هوش هیجانی است. روایی و پایایی نسخه فارسی این مقیاس توسط بشارت در سال ۲۰۰۷ در نمونه‌ای شامل ۴۴۲ دانشجوی دانشگاه تهران بررسی و تأیید شد؛ ضریب همسانی درونی (آلفای کرونباخ) ۰/۸۹ و ضریب بازآزمایی ۰/۷۵ گزارش شد.

تحلیل داده‌ها

داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ تحلیل شد. برای توصیف متغیرهای کمی از میانگین و انحراف معیار و برای متغیرهای کیفی از فراوانی و درصد استفاده شد. به منظور بررسی ارتباط بین متغیرهای کمی شامل سن و معدل کل با نمرات خودپنداره حرفه‌ای و هوش هیجانی، از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. همچنین، برای مقایسه میانگین نمرات خودپنداره حرفه‌ای و هوش هیجانی بر اساس متغیرهای جمعیت‌شناختی دوحالتی، از آزمون t مستقل استفاده شد. سطح معنی‌داری ۰/۰۵ و سطح اطمینان ۹۵ درصد در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

یافته‌ها نشان داد میانگین سنی دانشجویان (۲۱/۸/۱۰/۸۰) سال و میانگین معدل کل آن‌ها (۱۶/۲۱/۱/۲۳) بود. اکثریت شرکت‌کنندگان زن (۶۳٪)، مجرد (۸۹٪) و ساکن شهر اصفهان (۶۱٪) بودند. همچنین نتایج نشان داد که بیشترین میانگین نمره مربوط به مؤلفه «دانش» از خودپنداره حرفه‌ای با مقدار (۳۵/۲۳/۱/۱۲) و کمترین میانگین مربوط به مؤلفه «ارتباط با همکاران» (۲۳/۲۱/۲/۸۸) بود (جدول ۱).

تشریح کرد. به شرکت‌کنندگان اطمینان داده شد که مشارکت در پژوهش کاملاً داوطلبانه است و عدم مشارکت یا انصراف از مطالعه هیچ تأثیری بر وضعیت آموزشی، ارزشیابی بالینی، نمرات یا ارتباط آنان با اساتید و مسئولان آموزشی نخواهد داشت. همچنین به آنان توضیح داده شد که تمامی اطلاعات به صورت محرمانه نگهداری می‌شود، پرسشنامه‌ها بدون نام تکمیل شده و هر شرکت‌کننده تنها با یک کد اختصاصی شناسایی خواهد شد. به منظور کاهش سوگیری پاسخ‌دهی، پرسشنامه‌ها در محیطی آرام و بدون حضور اعضای هیئت علمی مسئول ارزشیابی دانشجویان تکمیل شد. پژوهشگر صرفاً برای ارائه توضیحات احتمالی در محل حضور داشت و هیچ‌گونه مداخله‌ای در روند پاسخ‌گویی انجام نداد. علاوه بر این، از دانشجویان خواسته شد پاسخ‌ها را بر اساس تجربیات واقعی خود ثبت کنند و تأکید شد که نتایج به صورت گروهی گزارش خواهد شد و امکان شناسایی پاسخ‌های فردی وجود ندارد.

ابزارهای گردآوری داده‌ها

داده‌ها با استفاده از پرسشنامه خودگزارشی در دو بخش شامل اطلاعات جمعیت‌شناختی (سن، جنس، وضعیت تأهل، محل سکونت و معدل کل) و ابزارهای اصلی پژوهش جمع‌آوری شدند. شام پرسشنامه خودپنداره حرفه‌ای پرستاری کوین (Cowan's Nurses' Self-Concept Questionnaire; NSCQ) شامل ۳۶ سؤال و ۶ بُعد خودپنداره عمومی پرستاری، مراقبت، ارتباط بین همکاران، ارتباطات، دانش و رهبری را می‌سنجد. دامنه پاسخ‌ها از «کاملاً مخالفم» (۱) تا «کاملاً موافقم» (۶) است. حداقل نمره ۳۶ و حداکثر نمره ۲۱۶ است. نمره ۳۶ تا ۷۲ نشان‌دهنده خودپنداره حرفه‌ای پایین، ۷۲ تا ۱۴۴ متوسط و بالاتر از ۱۴۴ نشان‌دهنده خودپنداره حرفه‌ای بالا است. روایی و پایایی این ابزار در مطالعات پیشین تأیید شده است (۱۸).

پرسشنامه بازنگری شده مقیاس هوش هیجانی شات

جدول ۱: میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمرات خودپنداره حرفه‌ای و مؤلفه‌های آن در دانشجویان پرستاری

مؤلفه	میانگین	حداکثر	حداقل
عمومی	۲۳/۳۰(۱/۳۲) ۲۳/۱±۳۰/۳۲	۲۵	۱۸
مراقبت	۳۳/۳۰(۳/۲۰)	۳۴	۱۹
ارتباط با همکاران	۲۳/۲۱(۲/۸۸)	۲۶	۱۴
رهبری	۲۵/۹۰(۱/۸۳)	۲۷	۱۸
ارتباط	۳۲/۸۲(۲/۷۴)	۳۳	۱۹
دانش	۳۵/۲۳(۱/۱۲)	۳۶	۲۰
نمره کل	۱۷۳/۷۶(۱۲/۱۹)	۱۸۱	۱۰۸

بعلاوه جدول ۲ میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمره هوش هیجانی را در بین دانشجویان نشان می‌دهد.

جدول ۲: میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمره هوش هیجانی در دانشجویان پرستاری

مؤلفه	میانگین	حداکثر	حداقل
نمره کل	۱۳۰/۴۰ (۶/۷۶)	۱۳۸	۹۳

بر اساس ضریب همبستگی پیرسون نیز، رابطه مثبت و معنی‌داری بین میانگین نمرات خودپنداره حرفه‌ای و هوش هیجانی

دانشجویان پرستاری مشاهده شد ($r=0/41$, $p=0/001$) (جدول ۳).

جدول ۳: ضریب همبستگی بین خودپنداره حرفه‌ای و هوش هیجانی در دانشجویان پرستاری

متغیر	ضریب همبستگی پیرسون (r)	مقدار P
خودپنداره- هوش هیجانی - حرفه‌ای	۰/۴۱	۰/۰۰۱

همچنین، نتایج آزمون t مستقل نشان داد که بین میانگین نمرات خودپنداره حرفه‌ای و هوش هیجانی بر اساس جنسیت و محل سکونت دانشجویان تفاوت آماری معنی‌داری وجود نداشت ($p>0/05$)، نتایج آزمون همبستگی پیرسون نیز نشان داد که بین معدل کل دانشجویان و نمرات خودپنداره حرفه‌ای و هوش هیجانی ارتباط آماری معنی‌داری مشاهده نشد ($p>0/05$).

بحث

مطالعه حاضر با هدف بررسی رابطه خودپنداره حرفه‌ای و هوش هیجانی دانشجویان پرستاری انجام شد. یافته‌ها نشان دادند که اکثریت دانشجویان از میانگین نمره خودپنداره حرفه‌ای در محدوده سطح بالا برخوردارند. عوامل متعددی می‌توانند موجب افزایش خودپنداره دانشجویان پرستاری شده باشند (۱۹) و اولاً، دانشجویان پرستاری در طول دوره آموزش بالینی، مسئولیت‌های متعددی را در زمینه مراقبت از بیماران بر عهده می‌گیرند و به تدریج برای ایفای نقش حرفه‌ای خود آماده می‌شوند (۲۰). این مسئولیت مهم موجب افزایش حس غرور و اعتماد به نفس در دانشجویان شد. علاوه بر این، با وجود محدودیت تعاملات اجتماعی و افزایش آموزش‌های مجازی ناشی از پاندمی ها و بحران ها، دانشجویان پرستاری به عنوان مراقبین، همچنان در ارتباط مستقیم و معنادار با بیماران شرکت کردند که این تجربه مستقیم باعث تقویت اعتماد به نفس و خودپنداره مثبت آن‌ها شد (۲۱).

علاوه بر این، شرایط پیچیده و چالش برانگیز محیط‌های بالینی، توسعه مهارت‌های حرفه‌ای دانشجویان پرستاری را ضروری می‌سازد (۲۲) همچنین افزایش آگاهی نسبت به نقش کلیدی پرستاران در نظام سلامت و اهمیت حرفه پرستاری در ارائه

مراقبت‌های ایمن و مبتنی بر شواهد می‌تواند موجب تقویت احساس تعلق حرفه‌ای و خودپنداره دانشجویان شود (۲۳، ۲۴) که این امر موجب تقویت حس تعلق و ارزشمندی در دانشجویان پرستاری و افزایش خودپنداره آن‌ها شد. یافته‌های مطالعه نشان می‌دهد که مؤلفه «دانش» بیشترین ارتباط را با بالاترین سطح خودپنداره حرفه‌ای دارد، به این معنا که دانشجویان به طور کلی خود را دارای دانش حرفه‌ای کافی می‌دانند. در مقابل، مؤلفه «ارتباط با همکاران» کمترین سطح خودپنداره را نشان می‌دهد که حاکی از عدم اعتماد به نفس دانشجویان در توانایی برقراری ارتباط و همکاری مؤثر با همکاران است. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که دانشجویان نسبت به دانش حرفه‌ای خود اعتماد بیشتری دارند تا توانایی تعامل با همکاران. تحلیل مشابه نشان داد که پرستاران بخش مراقبت‌های ویژه نیز در بعد دانش خودپنداره حرفه‌ای نمره بالاتری دارند، اما در بعد رهبری پایین‌ترین نمره را کسب کرده‌اند که نشان‌دهنده ضعف در این حوزه است (۲۵).

علاوه بر این، یافته‌ها حاکی از وجود رابطه مثبت و مستقیم بین خودپنداره حرفه‌ای و هوش هیجانی در دانشجویان پرستاری است. این بدان معناست که افرادی که حس قوی‌تری از هویت حرفه‌ای خود دارند، توانایی بالاتری در مدیریت هوش هیجانی و مهارت‌های ارتباطی با همکاران نشان می‌دهند. همچنین، نتایج نشان می‌دهد دانشجویانی که به شایستگی و توانایی خود ایمان دارند، احتمالاً سطح بالاتری از هوش هیجانی دارند؛ چرا که اعتماد به نفس نقش کلیدی در مدیریت مؤثر موقعیت‌ها و هیجانات ایفا می‌کند.

این یافته‌ها پیامدهای مهمی برای طراحی برنامه‌های آموزشی و حرفه‌ای دانشجویان پرستاری دارد. با این حال، ضریب همبستگی پیرسون تنها وجود رابطه را نشان می‌دهد و نمی‌تواند شواهدی

تضاد منافع

نویسندگان اعلام می‌دارند که هیچ‌گونه تعارض منافع در ارتباط با انجام این مطالعه وجود ندارد.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان در مراحل مفهوم‌سازی و طراحی مطالعه، جمع‌آوری، تحلیل و تفسیر داده، تهیه پیش‌نویس دست‌نوشته: مشارکت فعال داشتند و تمام شرایط نویسندگی را برآورده نمودند.

حمایت مالی

این مطالعه برگرفته از طرح پژوهشی با کد علمی ۳۴۰۰۱۳۳ مصوب ۱۴۰۰/۴/۲۰ مرکز تحقیقات مراقبت‌های پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان می‌باشد و توسط معاونت تحقیقات فناوری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان حمایت مالی و معنوی شده است.

تشکر و قدردانی

بدین‌وسیله، نویسندگان لازم می‌دانند از تمامی افرادی که در انجام این پژوهش نقش داشته‌اند، صمیمانه قدردانی نمایند. از همه شرکت‌کنندگان در مطالعه که با همکاری ارزشمند خود زمینه اجرای بهتر این طرح را فراهم کردند، سپاسگزاریم. همچنین از سازمان حمایت‌کننده این طرح که با پشتیبانی‌های مادی و معنوی خود ما را در انجام پژوهش یاری رساند، قدردانی و تشکر می‌کنیم.

برای رابطه علت و معلولی ارائه دهد. برای تبیین دقیق‌تر این نتایج، مطالعات آینده باید به بررسی عوامل بالقوه دیگر و تحلیل‌های تکمیلی بپردازند. مطالعات پیشین نیز نشان داده‌اند که تغییرات در خودپنداره ممکن است بر تفاوت‌های هوش هیجانی تأثیر بگذارد (۲۶).

محدودیت‌های مطالعه حاضر شامل طراحی مقطعی آن است که امکان اثبات رابطه علت و معلولی را فراهم نمی‌کند. همچنین استفاده از ابزارهای خودگزارشی ممکن است احتمال سوگیری پاسخ‌دهی را به همراه داشته باشد.

نتیجه‌گیری

یافته‌های این مطالعه تأکید می‌کنند که خودپنداره حرفه‌ای و هوش هیجانی دانشجویان پرستاری رابطه مستقیم و معنی‌داری دارند. این نشان می‌دهد افرادی که هویت حرفه‌ای قوی‌تری دارند، توانایی بهتری در مدیریت هوش هیجانی و برقراری ارتباط مؤثر با همسالان خود دارند.

ملاحظات اخلاقی

مقاله حاضر مصوب در کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با کد اخلاق (IR.MUI.NUREMA.REC.1400.160) می‌باشد. همچنین در تهیه، نگارش و ویرایش این مقاله از ابزارهای هوش مصنوعی استفاده نشده است. مجوزهای لازم از مسئولان دانشکده اخذ گردید و رضایت آگاهانه از تمامی شرکت‌کنندگان دریافت شد. محرمانگی اطلاعات تضمین شد و پرسشنامه‌ها به‌صورت ناشناس جمع‌آوری شدند.

References

1. Jernigan, D.B., *Update: Public Health Response to the Coronavirus Disease 2019 Outbreak - United States, February 24, 2020*. MMWR Morb Mortal Wkly Rep, 2020. 69(8): p. 216-219. 10.15585/mmwr.mm6908e1.
2. Panda S, Dash M, John J, Rath K, Debata A, Swain D, Mohanty K, Eustace-Cook J. Challenges faced by student nurses and midwives in clinical learning environment—A systematic review and meta-synthesis. *Nurse education today*. 2021 Jun 1;101:104875. 10.1016/j.nedt.2021.104875.
3. Rezakhani Moghaddam, H., et al., *Challenges Faced by Nursing Students to Work with Nursing Personnel: A Qualitative Study*. Adv Med Educ Pract, 2020. 11: p. 313-319. 10.2147/AMEP.S246901.
4. Poorgholami, F., et al., *Nursing students' clinical performance and professional self-concept*. Bangladesh Journal of Medical Science, 2016. 15(1): p. 57-61. 10.3329/bjms.v15i1.22118.
5. Cowin, L.S., et al., *Causal modeling of self-concept, job satisfaction, and retention of nurses*. Int J Nurs Stud, 2008. 45(10): p. 1449-59. 10.1016/j.ijnurstu.2007.10.009.
6. Juanamasta, I.G., et al., *Factors Related to Professional Self-Concept of Nursing Students and Nurses: A Systematic Review*. Iran J Nurs Midwifery Res, 2023. 28(6): p. 642-648. 10.4103/ijnmr.Ijnmr_222_20.
7. Farčić, N., et al., *The Influence of Self-Concept on Clinical Decision-Making in Nurses and Nursing Students: A Cross-Sectional Study*. Int J Environ Res Public Health, 2020. 17(9). 10.3390/ijerph17093059.
8. Badiyepymaiejahromi, Z., M. Kargar jahromi, and S. Ramezanli, *Nursing students' professional self-concept and clinical performance*. Bangladesh Journal of Medical Science, 2016. 15: p. 57. 10.3329/bjms.v15i1.22118.
9. Issac A, Nayak SG, Thanaraj P, George RR, Srivastava SP. Nursing students coping strategies to stressors in clinical learning environment: A systematic review and meta-synthesis. *Nurse Education Today*. 2025 Dec 18:106956. 10.1016/j.nedt.2025.106956.
10. Vashetina, O.V. and O. V Vashetina, *The development of students' professional Self-Concept*.

- European Proceedings of Social and Behavioural Sciences, 2018. 45. 10.15405/epsbs.2018.09.95.
11. Cengiz, Z., Z. Gurdap, and K. Işık, *Challenges experienced by nursing students during the COVID-19 pandemic*. *Perspect Psychiatr Care*, 2022. 58(1): p. 47-53. 10.1111/ppc.12923.
 12. Papastavrou, E., Dimitriadou, M., Tsangari, H. et al. Nursing students' satisfaction of the clinical learning environment: a research study. *BMC Nurs* 15, 44 (2016). <https://doi.org/10.1186/s12912-016-0164-4>
 13. Peng X, Yang L, Yang S, Wang X, Song W. Effects of clinical learning environment on the professional identity of Chinese nursing students: multiple mediating effects of learning engagement and stress-related growth. *BMC Nurs*. 2025 Nov 11;24(1):1387. doi: 10.1186/s12912-025-03641-5.
 14. Aghajani Inche Kikanloo, A., et al., *Emotional Intelligence Skills: Is Nurses' Stress and Professional Competence Related to their Emotional Intelligence Training? A quasi experimental study*. *J Adv Med Educ Prof*, 2019. 7(3): p. 138-143. 10.30476/JAMP.2019.74922.
 15. Alizadeh, S., A. Namazi, and S. Kochakzadeh Talami, *Student , Educational achievement , self-esteem, emotional intelligence*. *Research in Medical Education*, 2014. 6(1): p. 1-9. Doi:10.18869/acadpub.rme.6.1.1.
 16. Fteiha, M. and N. Awwad, *Emotional intelligence and its relationship with stress coping style*. *Health Psychol Open*, 2020. 7(2). Doi:10.1177/2055102920970416
 17. Xu, J., et al., *Nursing students' emotional empathy, emotional intelligence and higher education-related stress: a cross-sectional study*. *BMC Nurs*, 2023. 22(1): p. 437. 10.1186/s12912-023-01607-z.
 18. Heydari, A. and E. Shokouhi Targhi, *The Effect of an Educational-Oriented Program Upon Professional Self-Concept of Undergraduate Nursing Students*. *Iranian Journal of Medical Education*, 2014. 14(6): p. 438-494.
 19. Zamanzadeh, V., et al., *Nurses' experiences during the COVID-19 pandemic in Iran: a qualitative study*. *BMC Nursing*, 2021. 20(1): p. 198. 10.1186/s12912-021-00722-z.
 20. Levett-Jones, T. and J. Lathlean, *Belongingness: A prerequisite for nursing students' clinical learning*. *Nurse education in practice*, 2008. 8(2): p. 103-111. 10.1016/j.nepr.2007.10.001.
 21. Petry, H., et al., *Nurse-patient interaction during the Covid-19 pandemic: Creating and maintaining an interactive space for care*. *J Adv Nurs*, 2023. 79(1): p. 281-296. 10.1111/jan.15486.
 22. Panahi far, S., et al., *The Relationship between Self-esteem, Resilience and Differentiation with Covid-19 Anxiety in Hospital Nurses: A Cross-sectional Study*. *Critical Care Nursing*, 2021. 36(1): p. 63-72.
 23. Hoeve YT, Jansen G, Roodbol P. The nursing profession: Public image, self-concept and professional identity. A discussion paper. *Journal of advanced nursing*. 2014 Feb;70(2):295-309. 10.1111/jan.12128.
 24. Levett-Jones T, Lathlean J. Belongingness: A prerequisite for nursing students' clinical learning. *Nurse education in practice*. 2008 Mar 1;8(2):103-11. 10.1016/j.nepr.2007.10.001.
 25. Karimi, A., et al., *Professional Self-concept in Nurses Working in Intensive Care Units*. *Critical Care Nursing*, 2019. 12(2): p. 21-27.
 26. Roida, L. *The Relationship Between Self-Concept and Emotional Intelligence*. in *Proceedings of the 1st International Conference on Education, Society, Economy, Humanity and Environment (ICESHE 2019)*. 2020. Atlantis Press. 10.2991/assehr.k.200311.014